

Príhovory na všedné dni 4

25. - 32. týždeň po Päťdesiatnici

Miron Kerul'-Kmec

Miron Kerul'-Kmec

Príhovory na všedné dni 4

25. – 32. týždeň po Päťdesiatnici

2023

© **Miron Kerul'-Kmec**

Príhovory na všedné dni 4 - 25. - 32. týždeň po Päťdesiatnici

Vydavateľ: FILOKALIA

Návrh obálky a grafická úprava

Štefan Kerul'-Kmec ml.

ISBN 978-80-8233-149-6

25. TÝŽDEŇ PO PÄŤDESIATNICI

PONDELOK

2 Sol 1, 1-10

V predchádzajúcich dňoch sme rozjíмали nad prvým listom sv. apoštola Pavla Solúnčanom. Okolnosti však prinútili sv. Pavla, aby veriacim v Solúne napísal hneď druhý list, z ktorého sme začali čítať.

Začiatkom listu sv. Pavol vzdáva vďaky za rast kresťanského spoločenstva. Vysvetľuje príčiny utrpenia a uisťuje, že prenasledovaní budú oslávení v deň Božieho súdu. Tento úvod už naznačuje hlavný dôvod napísania tohto druhého listu. Sv. Pavol chcel vyvrátiť, že „deň Pána už nastáva“. Dôraz, s akým sv. Pavol predtým písal o druhom a slávnom príchode Krista, bol pravdepodobne zle pochopený. Je aj pravdepodobné, že v Solúne niekto učil jeho menom a učil bludné nauky. Výsledkom bolo, že niektorí opúšťali zamestnanie a nečinne očakávali príchod Ježiša Krista. To narobilo v spoločenstve nepokoj a neporiadok. Preto apoštol v tomto liste chce odstrániť túto nebezpečnú situáciu a to nielen teologickými dôvodmi, ale aj disciplinárnymi predpismi.

Veriacim v Solúne nemožno vyčítať nedostatok horlivosti a dobrej vôle. Výčitku si zaslúžili za nesprávne pochopenie kresťanského učenia.

Musíme si uvedomiť, že nesprávne pochopenie tej ktorej časti kresťanského učenia vedie k chybným životným postojom. To má zhubný vplyv na jednotlivca i na celé kresťanské spoločenstvo. Dejiny Cirkvi jasne ukazujú, koľko zla môže vzniknúť z nesprávneho poznania i chápania kresťanskej nauky.

Ani my nie sme uchránení pred možnosťou omylu. Zvlášť v tejto dobe, keď pôsobenie mnohých siekt a iných duchovných prúdov nadobúda na intenzite. Je preto potrebné často brať do rúk katechizmus a s jeho pomocou sa utvrďovať v pravej náuke. Amen.

Lk 12, 13-15.22-31

Svetový rekord v lakomstve má Američanka H. Greenová, ktorá mala v banke 31 miliónov dolárov. Pritom jej synovi museli amputovať nohy, pretože matka premárnila 10 dní, kým našla nemocnicu, kde by ho operovali bezplatne. Pani Greenovú ranila mŕtvica, keď sa v obchode hádala o cenu jedného litra mlieka. (93 – s. 189)

Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že lakomstvo rodí závisť, bezbožnosť, sklon k falošnej prísaha, úžerníctvu, krádeži, nepoctivosti, nevďačnosti – slovom ku každému zlu. Toto môžeme sami potvrdiť, pretože sa neraz stretávame s negatívnymi prejavmi lakomstva vo svojom okolí. Šetrnosť je čnosť – lakomstvo je hriech.

Práve na to poukazuje v dnešnom evanjeliu náš Spasiteľ. Varuje nás pred chamtivosťou, pred prílišnou starosťou o pozemské zabezpečenie. V jeho slovách nenájdeime výzvu nepracovať, nečinne čakať, že nám niečo samé padne do rúk. Je to upozornenie pre tých, ktorí sa dali strhnúť chamtivosťou, ktorí žijú už len pre tento cieľ a tak nedokážu vnímať Boha ani jeho ochotu postarať sa i o naše hmotné potreby.

Lakomstvo je zlo, ktoré nás odvádza nielen od Boha, ale aj od ľudí. Nebojme sa pustiť do zápasu s touto nerestou, ak jej črty spoznáme vo svojom živote. Amen.

UTOROK

2 Sol 1,10 – 2,2

Koniec sveta znamená konečné dovŕšenie celých ľudských dejín a celého Božieho stvorenia. Bude to skutočný triumf Krista. Všetci spoznajú, kto je skutočný Pán. Pre jedných to bude k večnej radosti a pre druhých k večnému zármutku.

Keď myslíme na koniec sveta, keď si predstavujeme druhý príchod Pána, máme na mysli katastrofu, zničenie tohto sveta. Preto máme

z konca sveta strach. V tom sa však odlišujeme od prvých kresťanov. Oni sa na tento okamžik tešili, dokonca ho netrpezlivo očakávali. Uvedomovali si, že koniec sveta nie je katastrofou, ale triumfom Krista.

Smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista znamená začiatok konca sveta. Vykúpením do dejín ľudstva vstúpilo nové stvorenie, nový život. V súčasnosti je akoby skrytý a neúplný, pretože táto doba je ešte dobou prípravy, počas ktorej sa môže každý človek dobrovoľne pripojiť a spolupracovať, aby to nové, čo prišlo na zem skrze vykúpenie, premáhalo to staré. Všetko, čo je dobré a hodnotné, bude prijaté do konečného dovŕšenia ľudských dejín. Nič nebude vylúčené a zničené, iba hriech, zlo...

Druhý a slávny príchod Ježiša Krista sa uskutoční. Nevieme, kedy to bude. Môže to byť každým okamžikom. Myšlienka na tento okamih Kristovho triumfu nech nás neprivádza k strachu, ale k veľkej radosi. Aby tak bolo, žime v takom nasadení pre Krista, akoby jeho príchod mal nastať ešte dnes. Amen.

Lk 12, 32-48

„Nič nie je istejšie ako smrť, ale nič nie je neistejšie ako hodina smrti.“ Všetci súhlasíme s touto múdrosťou, pretože máme mnohé skúsenosti. Neraz sme už boli prekvapení správou o smrti známeho, ktorého sme azda len deň -dva predtým stretli. A nič nenaznačovalo, že jeho hodina smrti je už tak blízko. Každý z nás musí zomrieť, ale bieda je v tom, že mnohí si namýšľajú, že smrť je od nich ďaleko, až ju strácajú z dohľadu. A v tom je skryté nebezpečenstvo pre dušu vzhľadom na večnosť.

Mali by sme preto veľmi vážne prijať Ježišovu výstrahu na bdelosť a pripravenosť v každej chvíli.

Tento postoj bdelosti pekne charakterizuje toto rozprávanie. Na polostrove jazera Como stojí Villa Acronati. Býva v nej iba záhradník a on aj sprevádza návštevníkov.

„Ako dlho ste tu?“

„Dvadsaťštyri rokov.“

„A ako často tu bolo panstvo za ten čas?“

„Štyrikrát.“

„Kedy to bolo naposledy?“

„Pred dvanástimi rokmi,“ odpovedal záhradník. „Som tu takmer vždy sám. Zriedkakedy sem niekto príde.“

„Ale záhradu máte tak upravenú, tak krásne pestovanú, že by panstvo mohlo prísť už zajtra.“

Záhradník sa usmieva: „Oggi, signore, oggi! (Dnes, pane, dnes!)“
(54 – s.1)

Hľa, takúto pripravenosť od nás očakáva náš Spasiteľ. O takúto bdelosť sa máme usilovať. Veď tu ide o našu večnosť. Amen.

STREDA

2 Sol 2, 1-12

Niektorí veriaci v Solúne sa nazdávali, že príchod Krista je už blízko. Toto presvedčenie, spôsobené chybným poznaním kresťanskej náuky ich viedlo k tomu, že opúšťali svoje zamestnania, prestávali pracovať a záhalčivo očakávali Pána. Aby ich sv. Pavol priviedol k správne mu chápaniu, hovorí, že Pánov deň ešte nenadišiel a uvádza znaky, ktoré budú predchádzať tomuto okamihu.

Katechizmus nám jasne hovorí, že pred Kristovým príchodom musí Cirkev prejsť záverečnou skúškou, ktorá otrásie vierou mnohých veriacich. Prenasledovanie, ktoré sprevádza Cirkev počas jej putovania po zemi, odhalí „tajomstvo neprávosti“ v podobe náboženského podvodu, ktorý prináša ľuďom zdanlivé riešenie ich problémov za cenu odpadu od pravdy. Najväčším podvodom je antikristov podvod, to je falošné mesiášstvo, ktorým človek oslavuje sám seba miesto Boha a jeho Mesiáša, ktorý prišiel v tele. (KKC 675)

Pokúšenie „byť ako Boh“, ktoré zviedlo v raji našich prarodičov, je aktuálne aj v súčasnosti. Musíme preto skúmať všetko, čo sa nám ponúka cez rôzne masmédiá. Musíme poznať pravdu a táto pravda sa nám stane kľúčom na rozlíšenie každej lži, ktorou nás diabol chce doviesť k odpadu od pravdy. Amen.

Lk 12,48-59

Mám priateľa, ktorý sa dokáže veľmi rýchlo zapáliť za vec, ktorá sa mu vidí mimoriadne dôležitá. Ale potom sa to už s ním „nedá vydržať“. Priam s netrpezlivosťou koná všetko, aby sa myšlienka premenila na skutok. Koná rýchlo, nedbajúc na prekážky, kým tá vec nie je dokončená. Zaiste nejednému z nás by sa pridala štipka z takejto vlastnosti.

Azda sa nebudem veľmi mýliť, keď poviem, že tento môj priateľ sa so svojou vlastnosťou pripodobňuje Ježišovi Kristovi. Spasiteľ bol priam hnaný úlohou, ktorú chcel splniť. Pozrite, ako takmer netrpezlivo hovorí: „Oheň som prišiel vrhnúť na zem, a čo chcem? Len aby už vzplanul!“ (Lk 12, 49)

Kristus chcel nájsť nasledovníkov. Chcel zaviesť medzi ľuďmi pôvodný Bohom stanovený poriadok vo vzájomnej láske, ktorá sa prejavuje dobrovoľnou službou. Životom pre druhých, obetou aj za tých, ktorí nám ubližujú. Ochotou až k úplnému obetovaniu sa, čo predstavuje vrchol podobnosti s Ježišom, teda svätosť.

Všetci sme pozvaní k tejto úlohe. Máme pomôcť tomuto „ohňu“, aby vzplanul a horel medzi nami, aby zachvátil celý svet, aby sa šírilo Božie kráľovstvo...

Možno nás ku konkrétnemu konaniu inšpiruje rozprávanie A. Hlinku.

Raz som bol hosťom u starostu istého sicílskeho mestečka. Sediac v sedemčlennom rodinnom kruhu, prišla reč aj na povinnosti angažovaného kresťana. Vtedy mi starosta s jednoduchosťou vyhlásil: „Otče,

ako vidíte, nie sme bohatí. Máme to, čo potrebujeme. A predsa sa často pýtam sám seba, či Boh nemá nejaké požiadavky navyše. A vtedy mi prišlo na um, že síce nemám nič na rozdávanie, ale čosi mi predsa ešte ostáva. A to je čas. Trochu voľného času. A tak som sa už dávnejšie rozhodol sedieť po večeroch – zavše až do polnoci – v lokáli odborárov a byť k službám všetkým, ktorí potrebujú radu alebo pomoc od starostu. Píšem žiadosti, vysvetľujem sociálne zákony, usmerňujem núdzných na zodpovedné inštitúcie, atď.“

Tento starosta dost' verne zosobňuje ideál života, o ktorý Ježišovi išlo. So všetkým, čo mal a čím bol, stál k službám Bohu. (OS 1 – s. 392) Hľa príklad, ktorý možno nasledovať. Skúsme teda aj my, so všetkým čo máme a čím sme, stáť k službám Bohu i ľuďom. Amen.

ŠTVRTOK

2 Sol 2,13 – 3,5

Sv. Pavol v liste veriacim v Solúne vysvetlil, že druhému príchodu Krista budú predchádzať znaky mocného pôsobenia diabla. Jeho zámerom bude mnohých odvieť od pravdy. Preto ich hneď povzbudzuje vo viere a napomína, aby stáli pevne a držali sa učenia, ktoré prijali či už slovom alebo listom.

Kresťanstvo dáva ľuďom istotu, že sú Bohom milovaní. Z tejto istoty vychádza sila, ktorá pochádza od Boha. Pomáha nám žiť naplno podľa svojej viery. Dáva nám silu vytrvať i vtedy, keď druhí sú už na konci svojich síl a kapitulujú pred zlom. Musíme si uvedomiť, že Boh je verný. Nikdy nás neopustí a práve v čase skúšok nás najviac posilňuje. Veriť znamená spoľahnúť sa na Boha, dôverovať mu. Táto istota má z nás vyhnať každé slabošské konanie, ktoré je znakom nedôvery a zvyšuje nebezpečenstvo odpadu od pravdy.

Slávny hudobný skladateľ Haydn raz poveril svojho žiaka, aby mu zahral skladbu „Verím“. Žiak začal hrať. Hral však akoby nesmel.

Haydn ho náhle zastavil slovami: „Priateľu! Ako môžete hrať „Verím“ takýmto spôsobom? Či neviete, že vieru máme vyznávať hlasito a nebojácne?“ (František Dancák, Dal nám príklad, 1. dodatok, s.121)

Prijmíme teda aj my Pavlovo povzbudenie k vytrvalosti vo viere! Konajme nebojácne to, k čomu nás viera nabáda! Žiadna ľahkomyselnosť ani ľahostajnosť, ani lenivosť, ani pohodlnosť nemá miesto v živote viery. Amen.

Lk 13, 1-9

Spravodajské relácie často prinášajú správy o rôznych prírodných katastrofách, o cestných a leteckých nehodách, o vojenských šarvátkach... Tieto správy sú vždy doplnené počtom obetí, ktoré zahynuli. Nie sú to vždy len malé čísla. A človek hľadá odpoveď na otázku, prečo sa toto prihodilo. Židia považovali nešťastie za trest za zvlášť ťažké hriechy. Ježiš sa touto otázkou podrobne nezaoberá. Vyzýva iba na to, aby nešťastie iných viedlo ľudí k pokániu. Svoju výzvu vložil do podobenstva o neplodnom figovníku.

A tak možno to, že ešte žijem, môžem pripočítat príhovoru dobrého vinohradníka Ježiša Krista, ktorý mi takto ešte dáva čas na pokánie.

Tak teda znovu to pokánie... Pokánie a pokánie... Nie je jednoduché počúvať túto výzvu, ak s úprimným srdcom hovorím, že moje hriechy nie sú až také veľké. A môže to byť skutočná pravda. Ale Ježiš Kristus vo svojom podobenstve nehovoril o nejakom zdeformovanom, zničenom figovníku. Hovoril o neplodnom figovníku. Musím sa teda pozrieť, aké plody viery prináša môj život. Skúsme si ich v duchu vypočítat. A možno zistíme, že ani nevieme čo hľadať.

Pokánie je aktuálne pre každého. A čo to vlastne má byť? Odpoveď dáva sestra Lucia, jedna z fatimských detí, rok po zasvätení ľudstva Panne Márii pápežom Piom XII.: „Boh prijal rád zasvätenie Svätého otca a biskupov, ale trpko si sťažuje, že je iba nepatrný počet tých, ktorí sú ochotní zriecť sa všetkého, čo bráni zachovávať Božie prikázania.

Pokánie, ktoré Boh vyžaduje, nespočíva v prísnych umŕtvovaniach, ale v plnení povinností stavu a v zachovávaní Božích prikázaní.“

Nuž, v tom spočíva skutočné pokánie - v zachovávaní povinností stavu, v ktorom som a v dodržiavaní prikázaní. Amen.

PIATOK

2 Sol 3, 6-18

Záver druhého listu sv. apoštola Pavla Solúňčanom tvorí napomenutie tým, ktorí zaháľajú. Niektorým Solúňčanom sa totiž tak zapáčila myšlienka, že príchod Pána sa uskutoční skoro, že opúšťali svoje zamestnania a nečinne očakávali príchod Spasiteľa. V tomto počínaní však boli odkázaní na materiálnu podporu ostatných členov miestnej cirkvi. To vyvolávalo nepokoj a neporiadok v spoločenstve. Pavol im preto prikazuje, aby riadne pracovali a sami si zarábali na svoje každodenné potreby.

Jeho napomenutie by sa dalo zhrnúť do starej múdrosti, ktorá hovorí: „Pracuj tak, ako by si tu mal žiť večne, a ži tak, ako by si mal dnes zomrieť.“

Práca je dôležitá. Ale je to iba prostriedok a nie konečný cieľ života. To si treba uvedomiť zvlášť v tejto dobe, keď ľahko upadáme do opačného extrému než Solúňčania. Oni prestávali myslieť na prácu, lebo očakávali koniec sveta. My zasa prestávame myslieť na posledné veci človeka, pretože sme príliš sústredení na prácu.

Práca nesmie pohlcovať celého človeka. Človek si musí uchovať slobodu ducha, ktorému patrí prvenstvo. Práca nám má zabezpečiť dôstojné prežitie pozemského života, ale nesmie byť prekážkou na ceste k večnosti.

V kláštore zomrel starý mních. Všetci ho považovali za svoj vzor pre jeho svätý život. Mladý mních sa spýtal predstaveného, v čom spočívala svätosť tohto spolubrata. Dostal krátku odpoveď: „Nebohý miloval Boha a nikdy nezaháľal.“